

Szent Ulrik és Szent Miklós, a hátoldalon a Tízezer vértanú

Szárnyasoltár mozgósárnyának részlete

Alkotó	F.H. mester délnémet műhely
Készítés ideje	1480-1490
Megnevezés	festmény
Anyag	fa
Technika	tempera, aranyozott
Méret	magasság: 136,5 cm szélesség: 62 cm
Felirat	Balról jobbra: [THE]ODER[V]S / [DVX] E[LI]A[DES] AR[?] / [ERMOLAVS vagy SEVPSIVS] / [S(ANCTVS)] [AGA]TIVS • CV(M) • SOCI(I)S / CARTERIV[S]
Leltári szám	55.408

Leírás

Az oltárszárny belső és külső oldalának festményeit külön leltári számmal vették nyilvántartásba: a belsőt a szent püspökök (ltsz. 55.408), a külsőt az Ararát hegyének vértanúi (ltsz. 55.409)

Az egykori ünnepi oldal festménye, feltehetően a teljes felület alávásznázásának köszönhetően a nagyon vékonyan, szinte alapozás nélkül festett külsőnél lényegesen jobb állapotban maradt fenn. Az erősen kopott és töredékes külső oldal a tízezer mártír ábrázolásának egy különleges típusát jeleníti meg, amelyen nem magát a mártírium jelenetét, hanem az egymás mögött felsorakoztatott vértanúkat ábrázolták. A kép előterében megjelenő öt szent azonosítása a glóriákon szereplő nevek alapján lehetséges. Bár a feliratok meglehetősen kopottak és hiányosak, Hermann von Fritzlar 14. századi Szentek élete szövege illetve az Acta Sanctorum alapján rekonstruálhatók:

Balról jobbra:

[THE]ODER[V]S / [DVX] E[LI]A[DES] AR[?] / [ERMOLAVS vagy SEVPSIVS] / [S(ANCTVS)] [AGA]TIVS • CV(M) • SOCI(I)S / CARTERIV[S]

A tábla egykori belső oldalán, a vörös-fehér kockás padlón díszes, gótikus minuszkulával írott FH monogram olvasható.

Szokatlan megoldás, hogy az igényes kivitelre utaló Pressbrokat díszítőelemek nemcsak az oltárszárny ünnepi oldalán, hanem a hétköznapin is felbukkannak.

Proveniencia

Ipolyi-gyűjtemény "84. Oltárszárnykép, előlapján toursi Szent Gergely és Szent Miklós pu

spök; hátán szentek nagy csoportja, az előtérben Eliades, Acacius, Speusippus. XV - XVI. sz. Erősen átfestve." (Lakatos-Balla 292)

Restaurálás

1983-84 Nagy Éva

Bibliográfia

- Boskovits Miklós-Mojzer Miklós-Mucsi András: Az esztergomi Keresztény Múzeum képtára (Budapest, 1964. Akadémiai Kiadó), 171.
- Magyarország műemléki topográfiája I. Esztergom 1. Esztergom műemlékei (összeállította: Genthon István; Budapest 1948) 116.
- Új Magyar Sion 1871 II. 374.
- Kalauz a Bihar vármegyei és Nagyváradi Régészeti és Történelmi Egylet Múzeumához. Nagyváradi 1898., 84. sz.

Kapcsolódó műtárgyak

55.409 Szent Ulrik és Szent Miklós, a hátoldalon a Tízezer vértanú. Szárnyasoltár mozgósárnyának részlete